

EUROPA I ELS REFUGIATS

El temps passa lent al camp de Filippiada

Quatre voluntàries catalanes expliquen la seva experiència al centre de refugiats grec

TONI VALL
BARCELONA

Al camp de refugiats de Filippiada la pau social és fràgil, molt fràgil. Hi viuen persones de tres nacionalitats diferents: kurds, afganesos i sirians. La convivència no és fàcil i la tibantor es pot manifestar en les situacions més quotidianes. Per exemple, en els jocs infantils i la improvisada dinàmica educativa és força habitual que els nens sirians facin *bullying* als afganesos. La situació política a l'altra riba del Mediterrani, a casa seva, impregna del tot la seva vida i la seva mentalitat. Aquesta complicada realitat és el moll de l'os del relat d'Olga Prat, Laia Creus, Gemma Tortosa i Laura del Valle, quatre catalanes que pertanyen a VIO (Voluntaris Independents Organitzats) i que van voler conèixer la penosa vida als camps de refugiats d'Europa. Intentar canviar aquesta situació les va portar a fer-se voluntàries per compte propi i a viatjar a Grècia, un dels epicentres del drama dels refugiats.

Voluntariat autoorganitzat

El seu primer destí era el camp d'Idomeni, però el tancament a finals de maig les va encaminar fins a Filippiada, una població a 400 quilòmetres d'Atenes i molt a prop de la frontera amb Albània. Als afores hi ha instal·lat un camp de refugiats per a unes 450 persones. Després dels tràmits necessaris, la preparació personal, la guia útil que ofereix Canal Refugiados i la coordinació autogestionada i, evidentment, desinteressada, el 31 de juliol van trepitjar el terreny.

Les quatre noies coincideixen a destacar que en el cas dels voluntaris independents no adscrits a cap ONG resulta fonamental la coordinació i el treball en equip per poder funcionar amb la màxima eficàcia i diligència. En aquest sentit agraeixen la col·laboració de l'ONG Olvidados, que els va facilitar passis per poder moure's amb la màxima llibertat possible per un camp de refugiats sota control de l'exèrcit de l'aire grec. Un cop fet això, el fun-

cionament dels voluntaris esdevé completament autònom.

Les 450 persones –250 de les quals criatures– viuen repartides en 93 haimes distribuïdes per països de manera més o menys homogènia. “Les tensions es noten molt”, destaca l'Olga. I la Gemma va més enllà: “Hi ha moments en què és una bomba de rellotgeria i una part important de la nostra feina consisteix a intentar que no exploti”. Per aconseguir-ho, s'ha creat Baby Hamam, un espai de cura i oci dels nens enfocant a l'entreteniment i l'esperit lúdic, alhora que a la relaxació dels ànims per fugir de les tensions i les suspicàcies per raó de nacionalitat en un àmbit tan influenciable com l'infantil.

“Qualsevol petita decisió s'ha de mesurar molt bé i implementar-la amb la màxima cura i capacitat de justícia”, recalca la Laura. Situacions tan bàsiques com el repartiment de la roba, els aliments i el material d'higiene han d'estar molt ben coordinades i preparades amb dedicació a la Ware House, l'espai habilitat com a magatzem i centre de recepció, gestió, classificació i ordenament. No es reparteix el pa si abans no hi ha l'absoluta certesa que n'hi ha per a tothom. “No saben esperar ni fer cues ordenades, no tenen paciència i, en canvi, sí molta desconfiança”, destaca la Laia. “Facis el que facis pot generar conflicte”, afegeix. En aquest context resulta determinant saber crear dinàmiques posi-

Convivència
A Filippiada és habitual que els nens sirians facin 'bullying' als afganesos

ves com la del Baby Hamam, enfocades a la creativitat: tallers de maquillatge, de costura o d'estampació de roba, que contribueixen a crear bon ambient entre les dones. O la taula de ping-pong construïda per un dels voluntaris. O la guarderia per als menors de 6 anys, “un espai de pau i tranquil·litat per als nens”, tal com el defineix la Laia.

L'estada dels voluntaris a Filippiada varia segons els interessos de cadascú. Elles s'hi van estar prop d'un mes, fins a finals d'agost, i ja tenen ganes de tornar-hi. El compromís que suposa és gran, no només a nivell d'implicació emocional, sinó també econòmic, ja que en bona part l'engranatge funciona gràcies a les seves pròpies aportacions. També amb la recollida de fons

que permeten les activitats que munten incansablement i que es poden consultar al blog i a la pàgina de Facebook de VIO.

Encara que sigui des de la distància, la feina continua. Fins quan? Aquesta és la gran pregunta. Les autoritats van prometre que el camp seria desallotjat abans de l'hivern per proporcionar una vida millor als habitants, però encara no ho han fet. I segueixen allà perquè el ritme d'acolliments dels països no va, ni de bon tros, al ritme de diligència desitjat.

Les quatre voluntàries donen fe de casos especialment flagrants, com el d'una família de sis membres en què el fill petit té data d'asil concertada per a aquest desembre i la resta de parents encara s'hauran

El ping-pong ajuda a passar el temps. VIO

Els refugiats de Filippiada viuen en tendes. VIO

d'estar a Filippiada com a mínim fins al febrer.

La vida al camp és intensa, reconeixen totes. “Per a mi les persones que he conegut allà són com la meva família”, diu la Gemma. Durant les setmanes que han compartit al camp de refugiats les noies han presentat flirtejos, un casament i alguns naixements. El dia a dia és l'espera. En aquest sentit, la Laura aporta algunes dades eloqüents: “Al Canadà han fet 25.000 acolliments. A Espanya s'havien compromès a fer-ne 15.000 i la xifra dels acollits realment no arriba als 600”. “Ja no és notícia, però ells segueixen allà”, conclou, per la seva banda, la Laia. Al camp de Filippiada, la vida s'hi esdevé cada dia i mentrestant el temps passa, inexorable. —

Les quatre voluntàries catalanes que han estat a Grècia aquest estiu passejant pel barri de Gràcia.

FRANCESC MELCION

Materials per a tallers de manualitats. VÍO